

העורך הראשי:
אורי אבנרי
ראש המערכת:
שלום כחן
עורכי-משנה:
דוב איתן, אורי סלע

עורך כיתוב:
סילבי קשת
הכתב הראשי:
אליהו כרמל
עורך תבנית:
אהרון צור
צלם המערכת:
יחזקאל זעירא

החברי המערכת:
ישראל ביבר, ניצה נבי, איתן נבירול, ילי גלילי, דוד הורוביץ, רותי ורר, רוני זוהר, אברהם חרמון, אסתר טאובר, משה לשם, אביבה סטן, עמוס קינן, שלמה קרן, אלי תבור.

הצייר הראשי:
עורך דפוס:
ישראל בנאי, אריה אריאל
מנהל מעבדה:
נמר רחון

רח גליקסון & תלמידי, טען סמברקיס:
"עולמפרט" ת. ד. 136, 1790 26785.
חמוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
דפוס ישראל בע"מ, ת"א סל. 23204.

אין המערכת אחראית עבור מוכן המודעות. מלבד עבור מודעות המתפרסמות תחת חברי תר, דו"ח לצרכי, דו"ח לבחור, דו"ח לנוסע, וכו' המוכנות על-ידי חברי המערכת ונבדקות על-ידם. המוד, דו"ח לבחור, כולל מודעות ספסם, פסלנות וארגונים ציבוריים אשר אין המערכת אחראית לתוכנו ול דעות המובעות בהן ושאינן משקפות את שום צורה שחיה את דעות המערכת.

העתון הנקרא ביותר במדינה

2'6'2

ההגבה על רצח הצעיר מכפר-יחזקאל ב נגב הוכיחה מה קל ליצור בישראל אחי רה של ליניץ, שוב נפוצו כל אותן הסיסות מות הנסתרות אך המוכנות על "השחורים שמביא בן-גוריון" ושוב תיאר הרצל רוני בלום, עורך ידיעות אחרונות, בלהט נלהב את הצורך לתלות אנשים בצווארם עד צאת נשמתם.

כל רצח, וביחוד רצח כזה, הוא מעשה שפל. בכל מקרה זה תובע המצפון החברתי כי העכיריין ייענש. אולם בכל רצח כזה ישנו יסוד הרבה יותר עמוק, השורש החבי רת החבר, אותו יש לחשוף אם רוצים באמת לרפא את הנגע.

הבה ונסתכל רגע ברצח. רוצח ?

הנה נער עלוב במעברה. משפחתו באה מא" חת בארצות המזרח. היא מובאת לאמ"ם נידה. האם חולה. האב מחוסר עבודה זמן רב. בבית איוורה של ניוון, של מרידות מתמדת.

הנער מנסה להיקלט בהתיישבות העובדת. אין הוא מצליח. מן הסתם הוא אשם בעצמו. אולם גורלו האישי גורל משפחתו, משתלב בלבו עם גורל כל בני המעברה, כל בני עדתו.

הוא מאמין כי "דופקים את השחורים". הוא מאמין כי הם, בעלי העור הבהיר, הוו תיקים, חסנו כל חלקה טובה, מונעים בעד אנשים כמוהו לתפוס את מקומם הראוי להם.

ביום הטררגי עושה הנער, בעזרת אחיו, מעשה גדול. מעשה עליו חלם זמן רב. הוא מבצע מיבצע של גבורה, הוא משרת את מדינתו. כך נדמה לו.

הוא תופס "מסתנן". הוא מבזבז שעות יקרות כדי להביאו לתחנת המשטרה. שם מתייחסים אליו השוטרים בלילול. חיש מהר מתגלה שה"מסתנן" אינו אלא עולה חדש מן מרוקו. האיש משתחרר והנער נשלח לדרכו בביתו.

בינתיים עבר הזמן. שוב אין הוא יכול לנוסע למשק כיסופים באוטובוס. הוא ער צר טנדר, תובע טרמפ. הנהג אוסף אותו ומביא לדורמה.

הנער אינו יודע מי הנהג. אין הוא יודע שזה צעיר שהתגבר כדי לעזור לאנשים כמו ה, במשקי הספר. הוא רואה רק את הצבר הבריאי, את האיש-המסמל את כל השנוא עליו, את השולטים במדינה, את ה"לבנים", את איתם המקפחים אותו ואת משפחתו.

הרקע הוכן לטרגדיה.

הנהג עוצר בסיבוב כיסופים, מבקש את הנער לרדת. הנער משקיף סביבו. הנוף העזוב של הנהג מרחק קצר מן הגבול. הוא פוחד. הוא נרגו. הוא דורש להסיעו לכיסופים, מרחק חצי שעה של נסיעה.

הדמיון ממלא לנו את הפרטים החסרים.

הם יושבים זה מול זה: הנהג והנער. הנהג מסרב, כמוכן. הוא מאיים שאם ה נער לא ירד, יביא אותו לבאר-שבע. בלב הנער גאות כל האכזבות של היום, כל האכזבות של חרשים רבים. הוא מתקשקש.

הנהג מושך בכתפיו. יתכן שהחלפו קל לות. הוא מתרגו. הוא אוחז במטה ההילור כיס ובמשיך בדרכו בכיוון לבאר-שבע. מהי רות המכונה גוברת.

מה עבר ברוחו של הנער? איש לא ידע לעולם. הוא מרים את התת-מקלע ויורה צור. המכונות יורדות מן הכביש. הנהג מתבוסס בדמו.

קרוב לוודאי שהנער אינו שפוי בדעתו. כתבי העולם הזה מצאוהו בבית-הסוהר, או חז בסורג הדלת וצועק: אני אסע ברכבת! אני אסע ברכבת!

אולם במעשהו של הנער הבלתי-שפוי משה תקף משהו שאינו אישי. המחלה גרמה לו מעשהו הנמהר, אך לא להשקפת-עולמו. לדעתו על גורלו האישי והחברתי.

לכך גרמנו כולנו. אנחנו, הוותיקים, ש אטמנו את אורנינו מלשמוע את קול חברי נן החדשים, שהשלמנו עם מציאות המעלה את רמת-המחיה שלנו על חשבון יושבי ה מעברות וריכוזי העולים.

כולנו אשמים. כולנו הרוצחים.

כמה קוראים נרגזים כותבים לי כי בשר בוע האחרון קנו בטעות שבועון אחר, ש העתיק בדיוקנות מפליאה את שער העולם הזה, עד כי קשה היה להבחין בין שני ה עתונים. הקוראים הבנו הגבה נמרצת.

אינני מסוגל לכעוס. בעל כורחי אני מ תאר לעצמי את מצבו של עורך אותו כתב עת, כשהוא כה חסר כוח-יצירה משלו עד שהוא נאלץ לוותר על שריו הכבוד העצמי ולהפקיע את פרי יצירתם של אחרים. לאיזה מעמקים של דאון נפשי, של רגשי נחיתות, הגיע בהכרח!

לכעוס? חס ושלום. מוטב לנו לרחם. ואם יש צורך, נשמח להשאיל לו עוד כמה רעיונות, פרי יצירתו של סגל עורכי העולם הזה, ואת גלופותינו הישנות.

ידידי, הצלם הירושלמי זורנג בראון, ער סק בעבודה חשובה: צייד בחולה. תחת רובה הוא משתמש במצלמה. בעזרתם בול שים הוא וחברו אחרי חיות הפרא ועוף הטרף, מנציחים קטע נהדר של חיים ארצי-ש ראליים.

ענה ביקשני בראון להפנות אליכם בקשה: היש ביניכם מישהו היכול להשאיל לו לש בוע ימים סרטי-זומי קלה, כדי להתגבר על אחת המשימות בארץ החולה? דומני שלא תוכל לשמש מטרה טובה יותר.

אם כן, אנא יתקשר עמו האיש הטוב לפי כתובתה של לשכת העתונות הממשלתית, ירושלים.

למי שפני

מכתבים

שרתוריקה

מה אתם מתפללים במאמרם על ביקורו של האמרשילד (העולם הזה 955) על עמדת מנהיגיו היקרים? מא ימי הניצח הבריטי השתנו הדגלים, המטי בעות והסמלים. אולם העיקר לא השתנה: אותם האנשים נשארו באותם המקומות. על כן לא יועיל שום דבר: עם או בלי מדינה, כאן נשאר הכל כמו בימי חוזה הלאומי לכנסת ישראל!

אלתנן דביר, נהריה
...שמעתי את דברי משה שרת על המצב. מסי חבר שלשר החוץ אין מה להניד. הוא מזכיר לי את האמלט השואל: "להיות או לא להיות?" אברהם גלנר, ירושלים

שאלה שרתורית?

צברית '56

העיקר בנינו זה ספיר! אכן, שיקה אופיר התקדם מהר מאד עם רוח הזמנים, אך לדון לפי חזית-דעתו על הצבריות (העולם הזה 955) ריסון, עידון ונינוני-נימוס! האם זאת השפעת פאריס?

יפה טישלר, חיפה
שיקה, קרה משהו? שכחת את ציפ? יעקב פריש באר-שבע

"היא נתנה לו זבנג בצלע / ומאז יש לו ממילא / איך אומרים? מוסר כליות!" אהבה צברית

מכתבים של שושנה הריציון (העולם הזה 955) היו החומר היפה ביותר שפורסם אי פעם מעל עמוד די העולם הזה. או מעל עמודי כל עתון אחר בארץ

שושנה הריציון

מזמן לא התרגשתי בכל לבי כמו בשעת קריאתם. איה הסופר המסוגל לתאר בצורה כל כך נדי דרת את נוף הארץ?

גלה אייזלר, טבריה
...האם נערות כמו שושנה צריכות למות כדי שנוכל לגלות את גדולתן?
נחמיה ארבל, חדרה

דחידק, עמים

מורד מאד לשמוע כי אדם שהיה מיינור בצבא הבריטי (העולם הזה 953) לא מצא תפקיד נעלה יותר מאשר לשבת במשטרת פתח-תקוה שכל כמל ב יכול היה למלאו בכבוד.

כמו אותו חיל שהכירו מימי הבריגדה (העולם הזה 954): "דחידק עמוס, עשה משהו. הסתלק מתפקידך!"
בנימין בן אמיתי, עפולה
לשם השוואה: בהיותו בברון, שחיין, לרגל ניהול עסקי, שלחתי לראש מחלקת הורים במשטרה השווייצרית — שטיינר שמו — בוכנונייה נאה לכבוד חג המולד. כעבור שנים הופיע שטיינר בבית-המלון שלי ובדיו מתנתי. "אני מצטער מאד", ענה לי, "אבל אני יכול לקבל מתנה מאדם שקשרי אתו הם בדרך תפקוד."

איש עסקים, תל-אביב
פעם היה בארץ מפקח כללי של המשטרה ששמו סנסר כפיסר. זה היה בימי המנדט. אותו מסיכל הקדיש את כל זמנו לתפקידו. ביקר כי קביעות בכל תחנה ותחנה בארץ. לא לביקור-דאווה של כמה דקות, כי אם ביקור יסורי של שמונה שעות לפחות.
כל מה שמותר לי לומר הוא שמאז קום המדינה לא זכיתי לראות את המפקח הכללי, מר יחזקאל סהר, מבקר ביקור אחד רשמי בתחנות.

קצין משטרה, חיפה
לאחר שקראתי את שתי כתבותיכם האחרונות על פרשת עמוס בוכנוניון ושרת המתנדבים זועזעתי מאד. אך בעיקר זועזעה אותי העובדה שלשרת המתנדבים אין כל תמיכה כספית. דבר שהוא מכרע במאבק משפטי. לצערנו, דרושה אישוא, היחלשות ציבורית-מדינית לעזרת תנועה אמיצה זו. הרגיו קוראת להוראי העולם הזה להצטרף אלי ולתרום לקרן אשר תתמוך בשורת המתנדבים.

הרגיו מצרפת בזה סר של חמש ל"י כתורמה ראשונה.
תלמידה בת 17, תל-אביב
הסכום יועבר לשורה, יחד עם תרומותיהם של קוראים אחרים שיצאו להצטרף ליוזמה זו.

עמוד דום!

התמונות של החיילות (העולם הזה 954) הנופ לית, זוחלות, צופות ומסמחות שיכנעו אותי כל כך, עד שהחלטתי שחובת כל נגר למודתו למלא את מקומה של האשה הלוחמת. אני בטוח שאחרי נן הנכדים יבולים בקצת מאמץ למלא כל תפקידו האשה בעורף...

יצחק מרש, חיפה
מלבד אחד, הקורא מרש...אני טוראי ראשון משוחרר. החברה שלי עלתה השבוע לדרגת סמלת ראשונה. האם עלי להצריע לה בתפקיד?

זה תלוי בתפקיד.
קומנונים לבן, שוק שחור

...לא חשוב לי מה אתם כותבים עלי (העולם הזה 954). אויבים או ידידים, אם אתם כבר מודיעים על עניינים פילייים, כמו משפטים שהיו לי ועוד יהיו לי במשטר הקומנונים הלבן של הועד הפועל של ההסתדרות, או אל תודיעו רק על התחלת המשפט...

באמת הואשמת בשוק שחור. אבל למרות הכל זוכיתי מכל קשר של מכירת נייר...

חכים שיכר, תל-אביב
כיצד כורכין?

אספתי את חוברות העולם הזה של 1955, ואני רוצה לכתוב אותן. אנא, הודיעו איפה ומתי.

צפורה גול, בני-ברק
ראי מודעה בגליון זה.
ערטיזורה איטלקית

אחרי שראיתי את הערטיזורה האיטלקית במלוא פעולתה (העולם הזה 955) הנעתי למסגנה כי מן הראוי היה לשנות גם את שמות תותחניתיו, לסימבול מיינאנו, מחסופיה לורן, ערומלה נולדי ברן ואלוה ערטיזלי.

איתן אדיר, נוה-שאנן
אין ספק שבהתחרות בין הבשרים יכולה כרמלה נוקרברג להתחרות עם כל אוכלת מאקארוני איי טלקית, ואף להתגבר עליהן.

צבי מן, תל-אביב
בעד והיפוכו

צוק הקראא אליהו מן (העולם הזה 955) הי מונח בעל אינו הולם יותר את מציאותנו כי עכורה. מתאים היה יותר לכנות זוג בימנו בשם איש ובעלתו.

יצחק מגדל, חיפה
אחרי שקוראת יהודית מיני (העולם הזה 955) הצליחה להתגבר על פחדיה מפני הנישואים, לי אור הצעה שתקרא לבעלה, "רע", אולי תואיל לפרסם את תמונתו ובתובתה, כמו אסתר ליניסקי, שאף מטרחה הייתה כוז?

גד ירון, פתח-תקוה
במסדרונות הארוכים

נדחמתי לקרוא כי לא בלבד שיוסף אלמוני (העולם הזה 955) לוקח כעזור טיפוס משופק כדוב פלן, כי אם מוצא לנחור עוד להנן עליו ולחכות על מעשיו!

טוביה זינגר, חיפה
עורכת הכיתוב תעתה במסדרונות מפא"י. לא היה זה מזכיר מוצעת פועלי חיפה שטיין כי השמועות מצוצות מן האצבע, כי אם מזכיר מפא"י בצפון, נתן להב.

"מה צריך את צברית '56'?"

חום גוטמן, צייר: "קל לי יותר לבטא באמצעות המכחול מאמצעות המילים. כיצד צריכה להיראות צברית טיפוסית. אני סבור שבאיסוף רישומי על חיות הנוג הצלחתי למצות את דמות הצברית. מה שמאפיין אותה היא הקומה הגבוהה, הצוואר הפתוח והמבט הגלוי. זוהי דמות חופשית וטבעית, לא מורכבת ומסובכת. היא אולי קצת פחות מדי מהוקצעת בחינוכה, אולם במחשבתה ודיבורה היא שלמה וגלויה."